

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะอาชีพเป็นฐาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ “การเลี้ยงหมูหลุม”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนคาบ ๑ คาบ

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ. ง ๔.๑ เข้าใจมีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรมและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ม ๑/๒ มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ

ม ๑/๓ เห็นความสำคัญของการสร้างอาชีพ

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียน

๑. อธิบายหลักการและขั้นตอนในการเลี้ยงหมูหลุมได้ (K)

๒. มีทักษะการสืบเสาะหาความรู้ (P)

๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน (A)

๓. สารสำคัญ

การเลี้ยงหมูหลุม เป็นแนวความคิดการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และไม่ทำลายระบบนิเวศรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นวงจรชีวภาพห่วงโซ่อาหาร ดิน พืช สัตว์ จุลินทรีย์ พลังธรรมชาติหมุนเวียนจากพลังงานแสงแดด และน้ำ จุดเด่นของการเลี้ยงหมูหลุม คือ “ระบบ” เนื่องจากมีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เกื้อกูลซึ่งกันและกัน พืชที่ปลูกส่วนหนึ่ง ถูกนำมาใช้เลี้ยงหมู และเมื่อหมูถ่ายมูลออกมา ก็นำมูลนั้นมาทำเป็นปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์ เพื่อใช้เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดินสำหรับปลูกพืชผักต่อไป แนวคิดนี้สามารถต่อยอดไปถึงการพัฒนาาระบบเกษตรภาคครัวเรือน พัฒนาขึ้นไปยังภาคท้องถิ่น และชุมชน การพึ่งพาตนเองในด้านการผลิตและการบริโภคขนาดเล็กจนถึงขนาดกลาง ที่เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในท้องถิ่น ตลอดจนภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่นำไปสู่การแก้ปัญหาค่าความยากจนได้ในที่สุด (อ้างอิงจากเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอ่างทอง)

๔. กิจกรรมการเรียนรู้ (๖๐ นาที)

- ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)

๑) นักเรียนตอบคำถามจากภาพว่า ภาพที่นักเรียนเห็นคือสัตว์ชนิดใด และสัตว์เหล่านั้นกำลังทำอะไรอยู่

๒) นักเรียนและครูร่วมกันตอบคำถามส่งเสริม ดังนี้

- นักเรียนว่าสัตว์ที่นักเรียนเห็นในภาพ สามารถสร้างรายได้ เป็นอาชีพได้อย่างไรบ้าง
- ลองช่วยกันคิดว่า หากเราต้องเริ่มเลี้ยงสัตว์ชนิดนี้ นักเรียนคิดว่าเราต้องเริ่มต้น

อย่างไร

- ชั้นจัดการเรียนรู้ (๕๐ นาที)

๑) นักเรียนและแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความหมาย ลักษณะ หลักการและวิธีการของการเลี้ยงหมูหลุม แล้วช่วยกันเขียนสรุปเป็นผังมโนทัศน์ในแบบกิจกรรมที่ ๑

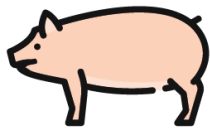
๒) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อนำเสนอผลการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความหมาย ลักษณะ หลักการและวิธีการของการเลี้ยงหมูหลุม และอภิปรายหน้าชั้น ซึ่งในขั้นตอนนี้เพื่อนกลุ่มอื่นและครูจะร่วมวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อมูลที่นักเรียนร่วมกันหามา

๓) นักเรียนและครูร่วมกันชมวีดิทัศน์เรื่อง เกษตรทำเงิน : เลี้ยงหมูหลุมด้วยเปลือกมะพร้าว ทาง <https://www.youtube.com/watch?v=๗cRjzCC๓XSU> ความยาวประมาณ ๔ นาที จากนั้นร่วมกันวิเคราะห์ลักษณะเด่น ข้อควรระวัง และปัจจัยความสำเร็จในการเลี้ยงหมูหลุม

๔) นักเรียนแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน แล้วโต้วาที ญัตติ “เลี้ยงหมูแบบธรรมชาติย่อมดีกว่าเลี้ยงหมูหลุม” ใช้เวลาประมาณ ๑๕ นาที จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่างระหว่างการเลี้ยงหมูแบบธรรมชาติทั่วไปกับการเลี้ยงหมูหลุม

ฟาร์มหมูทั่วไป

- ส่วนใหญ่เป็นโรงเรือนปิด
- ใช้พื้นปูนซีเมนต์เป็นพื้นคอก
- จำกัดให้อยู่ในคอกหลายตัว แออัด
- มีระบบระบายน้ำเสีย
- ฉีดพ่นยามาเชื้อที่พื้นคอกและตัวหมู
- คัดหาง คัดพิน เพื่อป้องกันการกัดกัน
- ฟาร์มปิดจะมีกลิ่นและแมลงวัน

ฟาร์มหมูหลุม

- ✓ โรงเรือนเปิด ถ่ายเทสะดวก
- ✓ ใช้วัสดุธรรมชาติ (แกลบ, ฟางข้าว) เป็นพื้นคอก
- ✓ อยู่ในคอกที่กว้างขวาง สบาย
- ✓ ไม่ต้องมีระบบระบายน้ำเสีย
- ✓ ฉีดพ่นจุลินทรีย์ที่พื้นคอกและตัวหมู
- ✓ ไม่คัดหาง ไม่คัดพิน
- ✓ ไม่มีกลิ่น ไม่มีแมลงวัน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕) นักเรียนและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- เลี้ยงหมูหลุม ลดต้นทุน ลดกลิ่นเหม็น
- ความสำคัญของจุลินทรีย์กับการเลี้ยงหมูหลุม
- การส่งเสริมของภาครัฐที่มีต่ออาชีพการเลี้ยงหมูหลุม
- องค์กรความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวบ้านในการเลี้ยงหมูหลุม
- การเลี้ยงหมูหลุมในฐานะอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศชุมชน

- ขึ้นสรุป (๕-๗ นาที)

๑) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงหมูหลุมที่ได้เรียนรู้ร่วมกันในวันนี้

๒) ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบกิจกรรมที่ ๒ แล้วส่งงานนี้ก่อนคาบเรียนครั้งหน้า

๕. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ภาพตัวอย่างการเลี้ยงหมูหลุม จำนวน ๑ ภาพ
- ๒) วิดีทัศน์เรื่อง “เทคนิคการเลี้ยงหมูหลุม โตเร็วอารมณ์ดี”

๖. การวัดและประเมินผล

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑	อธิบายหลักการและขั้นตอนในการเลี้ยงหมูหลุมได้ (K)	- การตอบคำถาม - การอภิปราย หน้าชั้นเรียน	- คำถามส่งเสริม การคิด - แบบกิจกรรมที่ ๑	- ระบุหลักการสำคัญ ของการเลี้ยงหมูหลุม ได้

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
		<ul style="list-style-type: none"> - การระดมความคิดเห็นในกลุ่ม - การประเมินจากการทำแบบกิจกรรม 	ผังมโนทัศน์ - แบบกิจกรรมที่ ๒	<ul style="list-style-type: none"> - เรียงลำดับขั้นตอนในการเลี้ยงหมูหลุมได้ - วิเคราะห์ลักษณะเด่นข้อควรระวังและปัจจัยความสำเร็จในการเลี้ยงหมูหลุม ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ได้ ๓ คะแนน ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ได้ ๒ คะแนน ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ได้ ๑ คะแนน ปฏิบัติไม่ได้ ได้ ๐ คะแนน
๒	มีทักษะการสืบเสาะหาความรู้ (P)	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตจากการตอบคำถาม - การประเมินจากการทำแบบกิจกรรมกลุ่ม - สังเกตจากร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบกิจกรรมที่ ๑ ผังมโนทัศน์ - แบบกิจกรรมที่ ๒ 	<ul style="list-style-type: none"> - สืบค้นข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ตได้อย่างถูกวิธี - นำความรู้ที่สืบเสาะมาช่วยเติมเต็มคำตอบให้ครบถ้วนได้ หรือสามารถอภิปรายแลกเปลี่ยนผลการค้นคว้ากับเพื่อนได้ ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ได้ ๒ คะแนน ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ได้ ๑ คะแนน ปฏิบัติไม่ได้ ได้ ๐ คะแนน
๓	มีความมุ่งมั่นในการทำงาน (A)	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตจากร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน - ประเมินจากแบบกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบกิจกรรมที่ ๑ ผังมโนทัศน์ - แบบกิจกรรมที่ ๒ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ - มีความรับผิดชอบส่งงานตรงต่อเวลา - ตั้งใจทำงานด้วยความประณีต สะอาด

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
				ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ได้ ๓ คะแนน ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ได้ ๒ คะแนน ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ได้ ๑ คะแนน ปฏิบัติไม่ได้ ได้ ๐ คะแนน

แบบกิจกรรมที่ ๑

“สร้างผังความคิด พิชิตเลี้ยงหมูหลุม”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ “การเลี้ยงหมูหลุม”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ / ..... กลุ่มที่ ..... ชื่อกลุ่ม .....

ชื่อสมาชิก ๑) ..... ๒) .....

๒) ..... ๓) .....

๔) ..... ๕) .....

ความหมาย

คำชี้แจง ให้ช่วยกันเขียนแผนผังความคิด
เกี่ยวกับการเลี้ยงหมูหลุมให้ถูกต้องสมบูรณ์

ลักษณะ

การเลี้ยงหมูหลุม

จุดเด่น

ข้อระวัง

วิธีการ

แบบกิจกรรมที่ ๒

“แลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่การเลี้ยงหมูมีอาชีพ”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ “การเลี้ยงหมูหลุม”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อ-นามสกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้แล้วบันทึกตอบคำถามต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

๑) นักเรียนเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า “เลี้ยงหมูหลุม ลดต้นทุน ลดกลิ่นเหม็น” หรือไม่ เพราะเหตุใด

๒) เพราะเหตุใดจุลินทรีย์จึงมีบทบาทสำคัญต่ออาชีพการเลี้ยงหมูหลุม

๓) ปัจจุบันหน่วยงานภาคภาครัฐมีส่วนช่วยในการสนับสนุนอาชีพการเลี้ยงหมูหลุมอย่างไรบ้าง

๔) นักเรียนคิดว่าองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวบ้านในการเลี้ยงหมูหลุมมีอะไรบ้าง

๕) ในความคิดเห็นของนักเรียนอาชีพการเลี้ยงหมูหลุมเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศในชุมชนอย่างไร